

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2019. február

AKTUÁLIS

Madárbarátá alakítják a Duna árterében húzódó villanyvezetéket

A középvezetési villanyvezetékek sokszor okozzák védett állatok, elsősorban nagyobb testű madarak sérülését, pusztulását. A madarak egyrészt a vezetéknek ütközve sérülhetnek, másrészt – és ez gyakoribb a középvezetési villanyvezetékeken – az oszlopokra telepedve áramütést szenvedhetnek. A természetvédelmi szervek és az áramszolgáltatók már sok éve dolgoznak azon, hogy ezt a veszélyt csökkentsék, ennek érdekében szigetelők kerültek fel az oszlopokra, illetve olyan fejszerkezetek, ahol a vezeték elhelyezése csökkenti annak a lehetőségét, hogy a madarak áramütést szenvedjenek.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Gemenci Tájegységében a töltéstől a Dunáig húzódik egy középvezetési villanyvezeték, ami potenciális veszélyforrást jelentett a környéken költő védett madárfajok (réti sas, fekete gólya, barna kánya egyedeire). Bár korábban már úgynevezett szigetelőpapucsok kerültek az oszlopokra, ez nem jelentette a legjobb megoldást. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság részese egy nemzetközi pályázatnak (DANUBE parks CONNECTED DTP1-005-2.3), ami a Duna és ártere, mint ökológiai folyosó megőrzésével foglalkozik. Ennek keretében nyílt lehetőség arra, hogy a DDNPI előteremtse a vezetékszakasz átépítésének anyagi fedezetét. Ennek keretében a madarakra különösen veszélyes, síkban elhelyezett keresztartókat cserélik ki olyan, háromszög elrendezésű tartókra, ahová a madarak kevésbé tudnak beülni és még a nagyobb testű madarak sem tudják a szárnyaikkal zárni az áramkört. Azokon az oszlopokon, például kapcsolók, trafók esetében, ahol ilyen átépítésre nincs műszaki lehetőség, a veszélyes vezetékburkolásokat burkolásra, illetve hosszabb szigetelők lesznek beépítve, ezzel is csökkentve az áramütés veszélyét.

A projekt során az árteret átszelő 3,5 km hosszú vezetékszakaszon 44 oszlop kerül átépítésre. A munkálatokat a vezeték üzemeltető E.ON Dél-Dunántúli Áramhálózati Zrt. végzi a területet vagyongekezelő Gemenc Zrt.-vel egyeztetett módon. Mivel a közelben egy réti sas pár is költ, ezért a munkavégzést két szakaszra kellett osztani, a fészek körüli védőzónán kívül már dolgozhatnak a szakemberek, viszont a 400 méteres védőzónában csak akkor kerülnek kicserélésre a fejszerkezetek, ha a fiókák már elég nagyok ahhoz, hogy az emberi zavarás ne okozhassa a költés meghiúsulását.

A képeken balról jobbra: a korábbi fejszerkezet, munkavégzés közben, az új fejszerkezet

Főszezoni nyitva tartás Abaligeten

Az Abaligeti-barlangban március 15-én lép életbe az október 15-ig tartó nyári nyitvatartási rend. A barlang naponta 9.00 és 18.00 között tart nyitva, a barlangban az utolsó vezetés 17.00-kor indul.

Megújul az abaligeti Denevérmúzeum

A Denevérmúzeumban korszerűsítési munkálatok kezdődnek március elejétől. Teljesen megújul az épület, valamint a denevérek titokzatos életét, táplálkozását, vándorlását bemutató kiállítás. A projekt az Interreg V-A Hungary-Croatia Co-operation Programme 2014-2020 „Green Baranya/Baranja” pályázat segítségével valósul meg. A kivitelezési munkálatok időtartama alatt a múzeum zárva tart, előreláthatólag nyár végéig.

Beruházások a Nagyharsányi Szoborparkban

A március elsején megtartásra kerülő alapkőletétellel nagyszabású beruházások megvalósítása kezdődik el a Nagyharsányi Szoborparkban. Az új Kikerics panoráma sétány létrehozása, és a Dél-Dunántúl Natura 2000 természetvédelmi bemutatói infrastruktúrájának bővítése, modernizálása című KEHOP-pályázat támogatásával új, korszerű, tájba illő stílusú fogadóépület váltja fel a korábbi egyszerű létesítményt, valamint a szoborparkot övező sziklafal peremén panoráma sétány létesül, mely lehetővé teszi a látogatók biztonságos és természetkímélő mozgását a bemutatóhelyen. Az építkezési munkálatok ideje alatt – 2019. február 25-től – a szoborpark ideiglenesen zárva tart. A létesítmények a tervek szerint 2019 novemberétől állnak majd látogatóink rendelkezésére.

A szerdától vasárnapig, a Szársomlyó csúcsára induló garantált szakvezetéseket továbbra is megtartja a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, a résztvevők olyan kerülőúton fognak majd haladni, ami nem érinti az építkezéseket.

A látványterv a leendő fogadóépületet ábrázolja

Idén is TeSzedd! a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósággal

2019-ben immár nyolcadik alkalommal kerül megrendezésre a TeSzedd! országos szemétygyűjtési akció. Magyarország legtöbb önkéntest mozgósító környezetvédelmi akciója 2019. március 18-24. között kerül megszervezésre, amely idén a Fenntarthatósági Témahét köré szerveződik. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, mint eddig minden évben, idén is több helyszínen vállalja a Dél-Dunántúlon a koordinátori, szervezői feladatokat. Tolna, Somogy, Baranya, és Bács-Kiskun megye védett természeti területein, összesen tizenegy helyszínen természetvédelmi örök irányítása mellett önkéntesek segítségével takarítunk ki tanösvényeket, kirándulópályákat, megtisztítjuk a sétautak környékét. A programmal kapcsolatban bővebb információ a www.teszedd.hu oldalon olvasható.

Mesterséges odúkkal a madarak védelmében

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrői az odúlakó madarak védelmében mesterséges odúkat helyeztek ki február végén a Sötétvölgyi Természetvédelmi Területen a tanösvény mentén. Azokon a területeken, ahol a faállomány nagyobb területen olyan fiatal, és ezáltal vékony törzsű, hogy odúkészítésre nem alkalmas a harkályok, odúban költő énekes madarak számára, nagyon fontos mesterséges odúkat kihelyezni a tél végén, ezzel is megkönnyíthetjük a madarak költését.

Madárodúkat bárki készíthet viszonylag könnyen. Többféle odútípus létezik. Az egyik az „A”-típusú odú, mely főleg a kistermetű cinege fajok, kék-, barát-, fenyvescinege számára biztosít költőhelyet. Berepülő nyílása 26-27 mm átmérőjű, az odú aljától min. 18 cm-re legyen. Belső alapterülete legalább 10x10 cm. Célszerű 2-6 m magasan függesztve kihelyezni. A „B”-típusú madárodú a 32 mm-es röpnílással elsősorban széncinege, csuszka és örvös légykapó számára, 46 mm-es röpnílással nyaktekerccs és seregély számára alkalmas. Gyakran kisebb testű fajok, mint a kék cinege és a barátcinege is elfoglalják. Berepülő nyílása az odú aljától legalább 20 cm-re legyen. Belső alapterülete min. 12,5x12,5 cm. Kihelyezése 2-8 m magasan függesztve vagy akár fatörzshöz rögzítve is megoldható. A két leggyakoribb odútípuson kívül egyéb madárfajok számára alkalmas költőodúkat is készíthetünk. Ezek méretéről, kihelyezésének módjáról az interneten könnyen tájékozódhatunk. A fészekodúban felhalmozódó fészekanyagban az élősködők bábjai, hosszú ideig életképesek maradhatnak, emiatt célszerű minden ősszel az odvakból a felgyűlt fészekanyagot eltávolítani.

Odúkihelyezés 2019. február 26-án a Sötétvölgyi Természetvédelmi Területen

A téli időszak után március közepétől újból látogatható a Tettyei Mésztufa-barlang

A téli szünetet követően március közepétől ismét nyitva tart Pécsen a Tettyei Mésztufa-barlang.

A barlangban megtekinthető kiállítás gerincét a múltból a jelen felé haladó „időutazás” adja. Az első részt főként a természettudományos megközelítés jellemzi, amely látványos animációkkal, grafikákkal, installációkkal mutatja be az alsó-triásztól napjainkig terjedő időszakot. Ezáltal a látogatók megismerik a barlang és közvetlen környezete keletkezéséhez vezető folyamatokat, illetve a barlang természeti adottságait, betekintést nyernek a mésztufa keletkezésének folyamatába.

A kiállítás második felének középpontjában a történelmi és kultúrtörténeti vonatkozások állnak. A látogatók megtudhatják, hogy milyen fontos szerepe volt és van a víznek, amely létrehozta a barlangot, ellátta a várost ivóvízzel, meghajtotta a Tettye-völgybe települt malmok kerekeit. Az időutazás végén levetített filmmel a közelmúltba, majd a jelenbe érünk. Felvázoljuk a lehetséges jövőt, melynek fontos eleme a környezettudatosság, illetve az épített környezetünkkel kapcsolatos felelős magatartás.

Cím: Pécs, Tettye utca • **Honlap:** www.barlangpecs.hu • **E-mail:** info@barlangpecs.hu

Március: Barlangok Hónapja – programok az Abaligeti-barlangban

A márciusban megrendezésre kerülő Barlangok Hónapja kampány célja hazánk különleges barlangjainak bemutatása, népszerűsítése. A hónap során a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság különleges programokkal és akciókkal várja a látogatókat az Abaligeti-barlangban.

Március 7., 11.00: Barlangi biológiaórával kiegészített túra

A szakvezetéses túra a barlang élővilágával kapcsolatos ismeretterjesztéssel egészül ki. Szó lesz denevérekről, pókokról, bogarokról és természetesen a különleges vak bolharákokról is. Az 50 perces barlangi séta után a barlang bejáratánál található tó vízének kémiai és biológiai vizsgálatára nyílik lehetőség az általános iskolás korú gyerekek számára. Részvételi díj: a barlangi belépő ára.

Március 14., 11.00: Barlangi földrajzórával kiegészített túra

Az izgalmas programon a gyerekek megismerkedhetnek a barlang természeti képződményeivel és a cseppkövek növekedésének folyamatával. Részvételi díj: a barlangi belépő ára.

Március 29., 09.00: Tavaszi túra a Denevér tanösvényen

Abaligeten a barlang környezete is számos természeti és kultúrtörténeti értéket rejt. A résztvevők sok új információt hallhatnak a karsztosodásról, a területen található különleges élővilágról, sőt azt is megtudhatják, mire és hogyan használták a mészégető boksákat. Részvételi díj: 700 Ft/fő.

2019. márciusában péntekenként 20% kedvezménnyel látogatható az Abaligeti-barlang!

Iskolai osztályok számára 20% kedvezménnyel hirdetünk természetismereti programot, erről a Környezeti nevelés rovatunkban található leírás.

Információk: www.ddnp.hu • www.facebook.com/dunadrava

A képen az Abaligeti-barlang főága látható; fotó: Gergely Tibor

KÖRNYEZETI NEVELÉS

Akciós osztálykirándulási lehetőségek 2019. márciusban

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság a természeti értékek védelme mellett mindig is nagy hangsúlyt fektetett az aktív kikapcsolódással egybekötött szemléletformáló, oktató tevékenységekre. Ennek jegyében ajánljuk akciós osztálykirándulásainkat, melyek keretében a gyerekek játszva tanulva töltődhetnek fel energiával és ismerkedhetnek meg a védett területek élővilágával.

Pécsett a **Tettye Oktatási Központban** és a **Pintér-kert Arborétumban** a gyógynövényekkel, a térképen való tájékozódással, az időjárás-előrejelzéssel és az arborétum élővilágával ismerkedhetnek a diákok. A Szaporcán található **Ős-Dráva Látogatóközpont** izgalmas programokkal várja az érdeklődő gyerekeket. Lehetőség nyílik megismerni a Dráva csodás élővilágát, valamint a hagyományos gazdálkodási formákat. A látogatóközpont majorjában magyar szürkemarhák, parlagi szamarak, hucul lovak, valamint racka és cikta juhok élnek, a velük való találkozás felejthetlenné teszi a szaporcai kalandokat! **Kölkeden**, a **Fehér Gólya Múzeumban** a gólyák életével, vándorlásával lehet ismerkedni, majd a Nagypartosi tanösvényen tett sétán az ártéri gazdálkodással és a nedves rétek élővilágával ismerkedhetnek a résztvevők. **Abaligeten** a program délelőtti részében a barlang titokzatos világát ismerhetik meg a diákok, majd egy izgalmas kirándulás következik a Denevér tanösvényen; a program délutáni részében pedig játékos vetélkedőn eleveníthetik fel a megszerzett élményeket és ismereteket a gyerekek.

A programok részletes ismertetői a <http://www.ddnp.hu/akcios-osztalykirandulasi-lehetosegek-2019-marcius> címről tölthetők le.

PROGRAMAJÁNLÓ

Programajánlatok a busójáráskor Mohács közelében

A mohácsi busójárásra érkező vendégek számára kínál a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság tartalmas programokat a látványos forgatag előtti délelőttre.

Március 3-án vasárnap a **Mohácsi Nemzeti Emlékhely** már reggel 8 órától várja a látogatókat. Az emlékhely idegenvezetéssel, csoportosan látogatható, egyéni vendégeknek lehetőségük van a folyamatosan induló csoportokhoz csatlakozni. Javasoljuk az érdeklődőknek, hogy amennyiben tehetik, a zsúfolt vasárnap helyett egy nappal korábban, március 2-án, szombaton keressék fel az emlékhelyet! A **Fehér Gólya Múzeum** rendkívüli nyitva tartással várja a látogatókat március 3-án, vasárnap 08.00-13.00 között. Információk: www.mohacsiemlekhely.hu - www.fehergolyamuzeum.hu

Mohácsi Nemzeti Emlékhely

Fehér Gólya Múzeum

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programjai 2019. márciusban és április elején

Március 2.: Halvány sáfrány túra Csokonyavisontán

A többszáz éves tölgyfák között sétálva ismerkedhetünk meg az 1977 óta védett Csokonyavisontai Fás Legelő Természetvédelmi Terület múltjával, tájtörténetével, élővilágával, valamint megcsodálhatjuk a márciusban nagy tömegben nyíló halvány sáfrányt is. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Telefon: 30/377-3393, 82/461-285. Helyszín: Csokonyavisontai Fás Legelő, információs tábla, időpont: 09.00 óra. A túra hossza, időtartama: 5 km, 3-4 óra, a részvételi díj: 700 Ft/fő.

Március 5.: DDNP Klub – Egy nap a Telaščica Természeti Parkban

Neubauer Norbert diavetítéses előadása

Helyszín, időpont: Pécs, Tetye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

Március 11.: Tavaszváró foglalkozás a Tetye Oktatási Központban

A résztvevők a foglalkozáson megismerkedhetnek az ébredő erdő lakóival, valamint tavaszköszöntő versek, színes ceruzák, textilfilcek segítségével magunk köré varázsoljuk a tavaszt. Helyszín, időpont: Pécs, Tetye Oktatási Központ, 10.00 óra. A program időtartama: 45 perc, a részvételi díj: 500 Ft/fő.

Március 30.: Kockásliliom túra

A kora tavasz egyik ritka virága lesz túránk központi szereplője. A Duna-Dráva Nemzeti Park Kelet-Dráva Tájegységében csak egy helyen előforduló védett kockásliliom mellett az ártéri erdő számos tavaszi virágát is megcsodálhatjuk. Helyszín, időpont: Gyűrűpusztai gátórház, 10.00 óra. A túra hossza, időtartama: 5 km, 3 óra, a részvételi díj: 700 Ft/fő.

Április 2.: DDNP Klub - Az év madara, a gólyatöcs

Wágner László diavetítéses előadása

Helyszín, időpont: Pécs, Tetye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

A programokon mindenki saját felelősségére vesz részt. A résztvevők tudomásul veszik, hogy a programon kép-, illetve videofelvétel készülhet. A résztvevők a programon való részvételükkel hozzájárulnak a kép-, videofelvétel készítéséhez, és annak a DDNPI weboldalaira és Facebook oldalaira történő feltöltéséhez, valamint a DDNPI kommunikációjához, marketingjéhez történő időbeli korlátozás nélküli felhasználásához.

A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG BEMUTATÓHELYEI

- Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum – <http://www.ddnp.hu/abaliget>
- Boki-Duna, halászati bemutatóhely – <http://www.ddnp.hu/boki-duna>
- Dráva Kapu Bemutatóközpont, Barcs-Drávaszentés – <http://www.ddnp.hu/drava-kapu>
- Fehér Gólya Múzeum, Kölked – <http://www.ddnp.hu/feher-golya-muzeum>
- Mohácsi Nemzeti Emlékhely – <http://www.ddnp.hu/mte>
- Nagyharsányi Szoborpark – <http://www.ddnp.hu/szoborpark>
- Ős-Dráva Látogatóközpont, Szaporca – www.ddnp.hu/odlk
- Pintér-kert Arborétum, Pécs – <http://www.ddnp.hu/pinter-kert>
- Szársomlyó – <http://www.ddnp.hu/szarsomlyo>
- Tetyei Mésztufa-barlang, Pécs – <http://www.ddnp.hu/tetyei-mesztufa-barlang>

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tetye tér 9.
Tel.: 72/518-221, 72/518-222
E-mail: wodtke@ddnp.kvvm.hu, komlos@ddnp.kvvm.hu
www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra „Hírlevél leiratkozás” tárgyú [e-mailben](mailto:)! Köszönjük!